

**Egészségügyi Szakképző és
Továbbképző Intézet**
1085 Budapest, Horánszky u. 15.

M E G O L D Ó L A P

írásbeli vizsga
egészségügyi alapmodul
természetgyógyászati képzéshez
2000. február 23.

TÁJÉKOZTATÓ az értékelő tanár részére

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámu kérdezek (kizáró jellegűek). Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

Megfelelt: 51 - 100 pont

Nem felelt meg: 0 - 50 pont

1. **Párosítsa az alábbi daganatformákat azok kiindulási**

Maximálisan adható
pontszám:

4 pont

helyével!

Írja a daganatformák sorszámához a megfelelő betűjelet!

1. lipoma	A. izomszövet
2. papilloma	B. zsírszövet
3. myoma	C. hámszövet
4. osteoma	D. csontszövet

1. - ... *B* ...   2. - ... *C* ...   3. - ... *A* ...   4. - ... *D* ...

(Helyes válaszonként 1 - 1 pont adható!)

2. **Fogalmazza meg, mi a különbség a produktív és az inprodukтив köhögés között!** **2 pont**

A produktív köhögés köpetürítéssel járó, az improduktív köhögés köpetürítéssel nem járó, un. száraz köhögés.

3.* **Ismertesse a csontvázrendszer szerepét!** **4 pont**
(Írjon négyet /4/!)

- a mozgás szervrendszerének passzív része
- a szervezet szilárd vázát képezi
- a mechanikai behatásokkal szemben védi az agyvelőt, a mellkasi, a hügy- és ivarszerveket
- a csontok üregeiben elhelyezkedő vérképző szövettel (vörös csontvelővel) működési egységet alkot

(Helyes válaszonként 1 - 1 pont adható!)

4. **Nevezze meg, mely betegséget jellemzik az alábbi tünetek!** **1 pont**

tarkókötöttség, fénykerülés, "vadászkutyafekvés", hányás, magas láz, heves fejfájás

... *agyhártyagyulladás (meningitis) ...*

5. **Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!** **2 pont**

Melyik szívüregből indul ki az aorta?

... *bal kamra* ...

Melyik billentyű található a bal kamra és a bal pitvar között?

... *kéthegyű (bicuspidalis) billentyű* ...

Melyik szívüregből indul ki a tüdőverőér?

... *jobb kamra* ...

Hová ömlik a szív saját gyűjtőere (sinus coronarius)?

... *jobb pitvar* ...

(Helyes válaszonként 0,5 - 0,5 pont adható!)

- 6. Fogalmazza meg röviden mikor alakul ki embólia a szervezetben!** **2 pont**

Embólia akkor alakul ki, ha vérrög vagy idegen anyag (zsír, levegő) beékelődik a érpálya valamelyik szakaszába, amelytől az ér elzáródik.

- 7. Határozza meg a vér alakos elemeinek és a vérplazmának egymáshoz viszonyított arányát!** **2 pont**

alakos elemek 44 %

vérplazma 56 %

(Helyes válaszonként 1 - 1 pont adható!)

- 8.* Ismertesse a lép feladatát!** **3 pont**
(Írjon hármat /3/!)

- *lymphocytaképzés*
- *a vér raktározása*
- *a vörösvértestek és a vérlemezkek lebontása*

(Helyes válaszonként 1 - 1 pont adható!)

- 9.* Fogalmazza meg röviden a szív eredetű keringési elégtelenség lényegét!** **2 pont**

Olyan állapot, amelyben a szív még akkor sem tudja kielégíteni a szervezet oxigén és tápanyagigényét, ha teljesítőképességét maximálisan latba veti.

- 10.** Tölts ki a táblázatot az alábbiakban megadott szempontok szerint! 4 pont

Vércsoport neve:	Vörösvértest (Agglutinogén)	Szérum (Agglutinin)
A	A	anti B
B	B	anti A
AB	AB	-
O	-	anti A, anti B

(A táblázat egyes részeinek helyes kitöltésére 1 - 1 pont adható!)

- 11.** Határozza meg a légzőrendszer feladatát! 2 pont

A szervezet gázcseréjének biztosítása, az oxigén felvétele és továbbítása, a CO₂ leadása.

- 12.** Sorolja fel a gyulladások helyi tüneteit! 5 pont

- bőrpír   - *functio kiesés*
- duzzanat   - *melegség*
- fájdalom

(Helyes válaszonként 1 - 1 pont adható!)

- 13.*** Ismertesse a nyál szerepét a szervezetben! 4 pont

- a szájnyálkahártya nedvesítése
- a szájüreg öntisztulása

- a falat kialakítása
- a nyelés megkönnyítése

(Helyes válaszonként 1 - 1 pont adható!)

14. Nevezze meg, hol termelődik az inzulin, és milyen hatása van! **2 pont**

- a hasnyálmirigyben termelődik (*Langerhans-szigetek*)
- a szénhidrát anyagcserére hat, a vércukorszintet csökkenti

(Helyes válaszonként 1 - 1 pont adható!)

15. Párosítsa az alacsony illetve a magas vércukorszint okozta rosszullétet jellemző tüneteikkel! **4 pont**
(Írja a számokat a megfelelő helyre!)

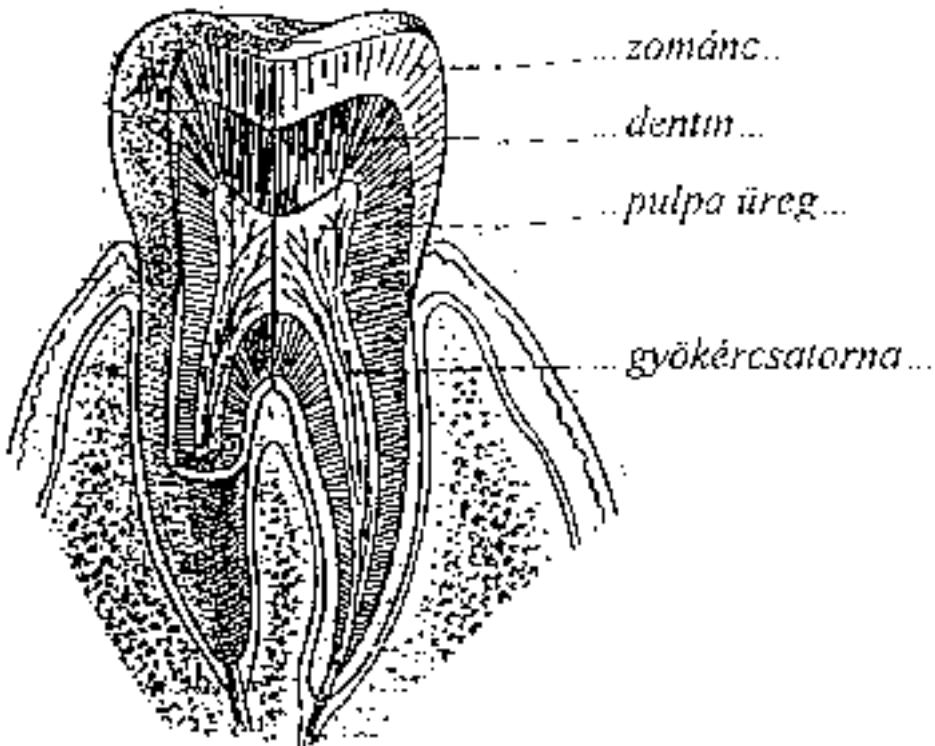
1. a bőr száraz, meleg, piros	5. remegés
2. éhségérzet	6. pulzus szapora; vérnyomás alig mérhető
3. Kussmaul-típusú légzés (mély, sóhajtásszerű kissé emelkedett számú légzés)	7. bőr sápadt, verítékes, hideg
4. acetonszagú lehelet	8. pulzus szapora; feszes, vérnyomás normális

magas vércukorszint (hyperglykaemia) tünetei: ... 1, 3, 4, 6 ...

alacsony vércukorszint (hypoglykaemia) tünetei: ... 2, 5, 7, 8 ...

(Helyes válaszonként 0,5 - 0,5 pont adható!)

16. Nevezze meg a fognak az ábrán látható részeit! **2 pont**

(Helyes válaszonként 0,5 - 0,5 pont adható!)

- 17. Írja le az emésztőrendszer felső és középső szakaszának részeit! 4 pont**

Felső szakasz: - szájüreg
                        - garat
                        - nyelőcső

Középső szakasz: - gyomor
                        - vékonybél
                        - patkóbél
                        - éhbél
                        - csípőbél

(Helyes válaszonként 0,5 - 0,5 pont adható!)

- 18. Fogalmazza meg röviden, mikor alakul ki sérv és mi az elváltozás lényege! 2 pont**

Sérv akkor alakul ki, ha a hasfal gyenge ellenállási helyén hashártya türemkedik elő, mely hasüregi szerveket tartalmaz.

19.* Írja le röviden az alábbi anyagcsere-betegségek lényegét! 4 pont

Köszvény:

- táplálkozási hiba miatt húgysavas kristályok lerakódása
az ízületekben

Csontritkulás:

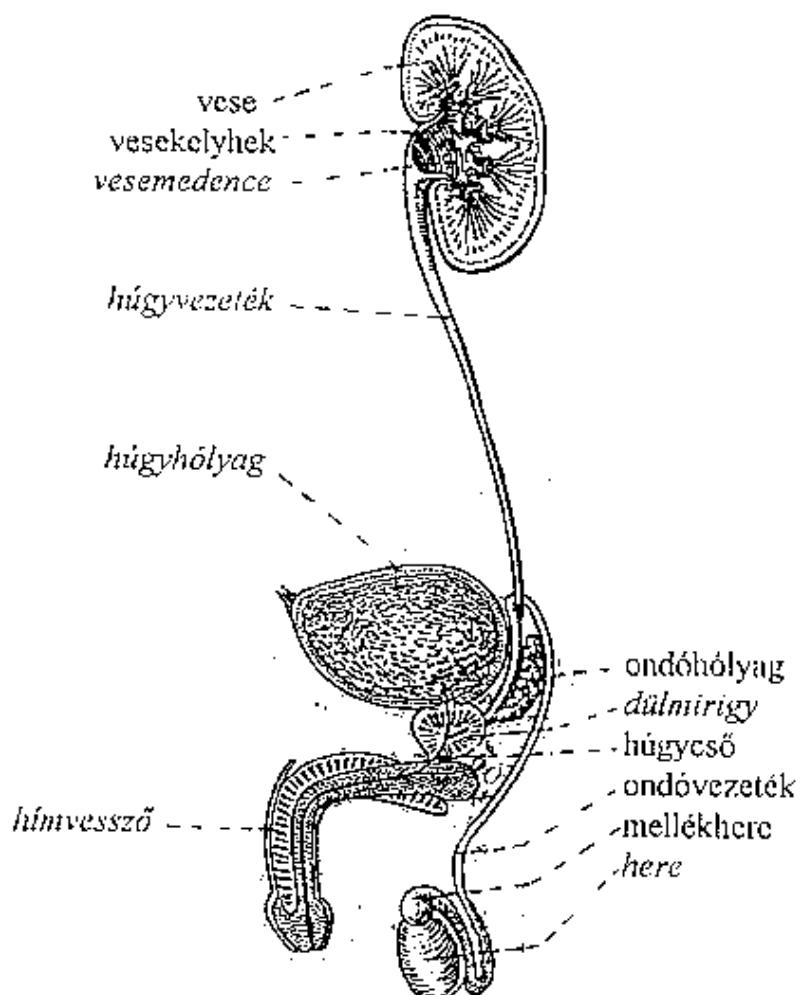
- a csont mésztartalmának és szerves állományának fogyása miatt
szilárdsága és rugalmassága csökken

(Alponthonként 2 - 2 pont adható!)

20. Fogalmazza meg röviden a kiválasztó rendszer feladatát! 2 pont

*Az anyagcsere során keletkezett salakanyagok (bomlástermékek)
eltávolítása a szervezetből.*

21. Nevezze meg az ábrán nyilakkal jelölt anatómiai képleteket magyarul! 6 pont

(Helyes válaszonként 1 - 1 pont adható!)

22. Írja le a normál vizelet jellemzőit!**4 pont** **Tölts ki a táblázatot!**

jellemzők	élettani érték
színe	szalmásárga
fajsúlya	1020 - 1025
napi mennyisége	1,5 - 2 l
vegyhatása (ph)	4,5 - 8,5

(A táblázat egyes részeinek helyes kitöltésére 1 - 1 pont adható!)

23. Rendezze a megadott betegségekhez tüneteiket!**3 pont** **(Írja a megfelelő betegség mellé a jellemző tüneteinek sorszámát!)**

1. éles fájdalom a deréktájón
2. szemhéj, arc, kéz oedemája
3. magasvérnyomás
4. gyakori, fájdalmas vizelés
5. a fájdalom a comb belső oldalára, illetve a herékbe, vagy a nagyajkakba sugárzik
6. a vizeletben fehérje jelenhet meg

vesekövesség: ...1, 4, 5...

glomerulonephritis acuta: ...2, 3, 6...

(Helyes válaszonként 0,5 - 0,5 pont adható!)

24.* Ismertesse a kisagy (cerebellum) feladatát! **3 pont**
(Írjon hármat /3/!)

- *különböző mozgások összerendezése, harmónikussá tétele (járás)*
- *belső fül szerveivel együttműködve szabályozza a testtartást*
- *bonyolult mozgások megtanulásában játszik szerepet*

(Helyes válaszonként 1 - 1 pont adható!)

25. Húzza alá a helyes válaszokat!

4 pont

Hol tárolódik az oxytocin nevű hormon?

- a hypophysis hátsó lebenyében
- a hypophysis elülső lebenyében

Mire hat az ADH nevű hormon?

- a vesecsatornákra, annak víz visszaszívását szabályozza
- a vese glomerulusokra, az ultrafiltrációt szabályozza

Hol termelődik a tiroxin nevű hormon?

- a pajzsmirigyben
- mellékvesékben

Hol termelődik a parathormon?

- a mellékpajzsmirigyben
- a mellékvesékben

Hol termelődik a thymosin?

- a csecsemőmirigyben
- a hypophysisben

Mi a szerepe a somatostatin hormonnak az emberi szervezetben?

- a testnövekedést gátolja
- a testnövekedést fokozza

Mely hormont termeli a tobozmirigy?

- a melatonin
- az oestrogenet

Hol termelődik az adrenalin és a noradrenalin?

- a mellékpajzsmirigyben
- a mellékvese-velőállományában

(Helyes válaszonként 0,5 - 0,5 pont adható!)

26. Határozza meg, hol található a szívműködés, vérnyomás, 1 pont légzés szabályozásának központja!

- nyúltvelőben

27.* Fogalmazza meg röviden az érzékszervek feladatát! 3 pont

A környezet meghatározott ingereinek felvétele, ingerületté alakítása, és az ingerület továbbítása a központi idegrendszerhez.

**28. Párosítsa a betegségeket a felsorolt tünetekkel! 4 pont
(Írja a betegségek mellé a megfelelő számokat!)**

1. a szem belső nyomása kórosan megemelkedik
2. láz, fül előtti mirigy duzzanata, a szem kötőhártyája gyulladt
3. a szemgolyó "kidülledése" (exophthalmus)
4. homály a lencsén

zöldhályog: ... 1 ...

szürkehályog: ... 4 ...

pajzsmirigy-tültengés: ... 3 ...

uszoda-conjunctivitis: ... 2 ...

(Helyes válaszonként 1 - 1 pont adható!)

29. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!**2 pont**

Hol történik a petesejtek érése?

- *petefészekben*

Mely szerv biztosítja a petesejt továbbítását a méh felé?

- *petevezeték*

(Helyes válaszonként 1 - 1 pont adható!)

30.* Ismertesse röviden a méh szerepét! (Írjon kettőt /2/!)**2 pont**

- *a megtermékenyített Pete befogadása*
- *a magzat fejlődésének biztosítása*

(Helyes válaszonként 1 - 1 pont adható!)

31. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!**4 pont**

Hány perc áll rendelkezésünkre a klinikai halál állapotában az újraélesztésre, a biológiai halál beálltáig?

- *3 - 4 perc*

Mely szerv a legérzékenyebb az oxigén hiányra?

- *az agy*

Mely testtájón tapintjuk a carotis pulzust?

- *a nyakon*

Hogyan kell elhelyezni a beteget újraélesztéskor?

- *kemény alapon a hátára fektetve*

(Minden helyes válaszra 1 - 1 pont adható!)

32. Ismertesse az elsősegélynyújtó teendőit tömeges baleset esetén az alábbi szempontok szerint!**7 pont**

A. Sorolja fel, hogy mely információkat kell közölnie a mentők telefonon történő hívásakor!

- *Mi történt?*
- *Hol történt?*
- *Sérültek száma.*
- *Sérültek állapota.*
- *Műszaki mentés igénye.*
- *Bejelentő adatai.*

B. Sorolja fel a sérültek osztályozását az ellátásuk sorrendjének megfelelően!

1. ... <i>életveszélyes sérült</i> ...	3. ... <i>haldokló</i> ...
2. ... <i>súlyos sérült</i> ...	4. ... <i>könnyű sérült</i> ...

(Az "A" részre: 3 pont; a "B" részre: 4 pont adható!)